

Cun in'otgantina da propostas

Nov concept chantunal da linguas

FLURIN ANDRY/FMR

■ **La regenza grischuna rinforza la promoziun dal rumantsch e dal talian. Sco emprim vegn fundà in post da coordinaziun «Administraziun plurilingua» ed examinà propostas per rinforzar la plurilinguitad grischuna.** Cun in'otgantina da propostas per mesiras prevesa il chantun da resguardar pli fitg ils basegns da las differentas gruppas linguisticas chantunalas. El vul era surpigliar ina rolla activa sin ses champ d'incumbensas. «Il chantun ha prendì per mauns quest project pervi dal rapport «mesiras per mantegnair e promover las linguas e la cultura rumantscha e taliana en Grischun», declera cusseglier guvernativ *Jon Domenic Parolini*. Quel rapport aveva cumpilà il Center per democrazia Aarau per incumbensa da l'Uffizi federal da cultura (UFC). «Quest uffizi ha surdà il rapport al chantun Grischun, cun il giavisch d'implementar e metter en pratica mesiras proponidas en quel.»

Post da coordinaziun «Administraziun plurilingua»

La regenza ha decis da stgaffir in nov post da coordinaziun «Administraziun plurilingua». Quel duai vegnir domicilià sco post da stab en il Departament d'educaziun, cultura e protecziun da l'ambient (DECA). «Il post da coordinaziun duai sustegnair ils uffizis da l'administraziun chantunala a realisar las directivas tenor la legislaziun da linguas», declera il minister d'educaziun Parolini, «ma er cussegliar accurs ordaifer l'administraziun chantunala, sco vischnancas e regiuns, en dumondas che stattan en connex cun la realisaziun da la Lescha da linguas.» Plinavant duain responsabels dal post examinar, sch'ulteriu-

Il cusseglier guvernativ Jon Domenic Parolini maina il Departament d'educaziun, cultura e protecziun da l'ambient.

FOTO SOMEDIA

ras propostas da mesiras èn realisablas e far propostas a la regenza. «La finamira è da dar dapli preschientscha a la plurilinguitad en il Grischun.»

Incumbensa da realisar emprimas mesiras

Sco quai che Jon Domenic Parolini di, èn vegnidas elavuradas var 80 propostas da mesiras concretas: «Quellas furman l'instrument da lavur per l'ulteriura planisaziun da la promoziun da linguas.» L'emprima part sa drizza als uffizis chantunals. En la segunda vegnan formuladas mesiras ch'èn attribuidas a las singulas organisaziuns linguisticas Lia Rumantscha (LR) e Pro Grigioni Italiano (PGI) sco er la Fundaziun Medias Rumantschas (FMR) ed autras instituziuns ordaifer l'administraziun. «Bleras mesiras duain vegnir integradas en las cunvegns da prestaziun cun questas organisaziuns linguisticas» declera il schef dal DECA. Questas cunvegns duain vegnir renovadas l'onn 2021. Il medem mument èn ils uffizis vegnids incumbensads da realisar emprimas mesiras.

Cun represchentants da differents uffizis

Las propostas da mesiras èn vegnidas elavuradas en in'emprima fasa d'ina grupp da lavur nominada per quest intent. Quella cumpigliava represchentanzas da differents uffizis e da la chanzlia chantunala. Il DECA ha surdà la direenziun da questa grupp a la firma Input Consulting SA, Berna/Turigt. Questa firma ha tranter auter gia accompagnà la realisaziun d'in rapport davart la bilinguitad en il chantun Berna. Suentar èn vegnidas consultadas las organisaziuns linguisticas LR e PGI, sco er la FMR ed ulteriuras instituziuns ordaifer l'administraziun.